Ročník XI. — Číslo 24. Kvasilov dne 26. června 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Rukopisy se nevracejí.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Bratrství nezáleží v tom, neviděti vad, alebrž vytknouti je způsobem bratrským!

*

Nikdo není neomylný, nikdo bez chyby, avšak také ty ne, jenž chyby vytýkáš.
Dr. Miloslav Tyrš.

Konec školního roku.

Pro většinu žáků — nejen pro ty, jimž největším nepřítelem byla kniha — je konec školního roku nejradotnějším dnem. A jak by ne! Slunce, voda, prázdninové kolonie, hory, moře, vše láká, volá, činíce pobyt v uzavřených školních třídách nesnesitelným a — zbytečným. Konec školního roku znamená počátek prázdnin. Dva měsíce svobody, v nichž mládež, zbavena i té malé starosti se školním úkolem na zítra, si odpočine a nabere nových sil k práci v roce příštím.

Jen málo jest těch, kteří mohou ztrávit prázdniny tak, jak sami chtějí. Velká většina musí pomahati doma v hospodářství v rušných dnech žní. Takto ztrávené prázdniny splní však svůj úkol stejně dobře, neboť práce fysická na čerstvém vzduchu upevní zdraví a jest nejlepším odpočinkem po práci ve školní lavici.

Pro ty pak, kteří jsou v den rozdávání vysvědčení v té škole naposled, jsou prázdniny dobou těžkého rozhodování. Pro ně a hlavně pro rodiče. Otázku — co dál? — jest dnes těžko zodpověděti. Množství mladých lidí bez práce a těžké existenční podmínky dneška jsou připomínkou, že volbě povolání nutno věnovati pozornost nejpečlivější. Jisto je, že nejlépe jest voliti povolání taková, jež dávají možnost samostatného podnikání. Býti odkázán na místo ve státních neb i soukromých službách, jest riskantní vzhledem k tomu, že jest všude přeplněno a obtíže s získáním místa někdy nepřekonatelné. Rozhodne li se však někdo pro povolání samostatné, pak nechť jest dobře připraven. Soutěž jest dnes veliká a vyhraje vždy jen zdatnější. Je-li tomu tak nyní, v budoucnu bude tím spíše. Nejlepší přípravu dá ovšem odborná škola. Někteří se museli rozhodnouti již dříve, neboť zkoušky do gymnasií se právě konají. Jak málo jich je!

Největší procento z těch, kteří ukončili školu jsou ti, kteří nastoupí na místa otců v hospodářství, v obchodě, v dílně. Tito nechť neodhazují knihy navždy. To platí především rolníkům. Rolník dnes už není jen výrobcem. Jest též obchodníkem, kupuje i prodává a dobře koupí neb prodá ten, kdo jest nejlépe informován. Proto čtěte knihy, noviny, vzdělávejte se sami, abyste stačili za dobou. Vl. P.

Dnešní Iran.

Kdo dnes navštíví po prvé Iran, bude nesmírně zklamán, jestliže v něm chce hledat Persii, kterou zná z nejrozmanitějších pověstí, románů a vyprávění: Persii čarokrásných koberců a keramik, žen v exotických kalhotech a přepychově oblečených mužů, velkolepě stavěných a pohádkově vyzdobených karavanserají a honosných perských paláců—pestrou zemi Šacha Abbase. Z této Persie zbylo k okouzlení zraků cestovatelů opravdu velmi málo. Nedávné úřední rozhodnutí, že od nynějška se bude Persie jmenovat Iran, je charakteristické pro řadu dalších dalekosáhlých změn, provedených v této zemi. Od nastoupení nynějšího šacha na trůn v roce 1925 byla všude patrná snaha po základní změně ducha a tradičních zvyků národa. V deseti krátkých letech byla zlomena moc velkých kmenů, vlastnících rozlehlá území. Mnoho jejich náčelníků bylo uvrženo do podzemních žalářů teheranských, z nichž sotva kdy vyjdou živi. Vliv Mullahů je systematicky podkopáván a vláda se tajně pokouší dostat do rukou velká vlastnictví a bohactví duchovenstva. Peršané přijali evropský šat. Nošení čepice pahlavy je však povinné. Ženám je dovoleno odkládati závoj; činí tak rády a stále větší měrou. Dřívější zpátečnický Peršan stává se agresivním nacionalistou, který se již necítí ve vlastní zemi méně hodnotným vůči cizincům. Ve skutečnosti se však má tak značně na pozoru, že nepřipouští sebe menší kritiku — i kdyby byla sebe oprávněnější, a to ani v tisku, ani v rozhovorech. Bezprostředním výsledkem šachova osobního zájmu na industrialisaci země je zavádění strojů v městech i na venkově. Zřizuje se motorová doprava a bylo již postaveno několik moderně zařízených továren. Charakteristickou pro vládnoucího ducha je skutečnost, že byly nedávno i přes všechen sentimentální a estetický odpor velkého množství obyvatel, strženy staré slavné brány Teheranu, aby nebránily vzrůstající nákladní dopravě. Mír a bezpečnost vládne nyní na silnicích Iranu, vedoucích od Kaspického moře až po Perský záliv, na nichž se dříve banditi jenom hemžili. Politicky a hospodářsky je Iran na mocném vzestupu.

První drahý a velkolepý projekt, jehož se dnešní šach podjal, byla transperská železnice. Až doposud neměla Persie, s vyjímkou staré ruské linky, spojující Tabris s Džulfou na rusko-perské hranici, žádnou železnici. Najednou však bylo rozhodnuto vybudovat železniční spojení od Kaspického moře až k Perskému zálivu.

Mezi četnými zahraničními skupinami, zúčastněnými na industrialisaci Iranu, mají velkou převahu Švédové, kteří také mají v Persii vyjímečné postavení a těší se mimořádné úctě. Před několika lety byla založena Persiska Kompanie, která dováží do Iranu průmyslové výrobky a stroje, výměnou za perské koberce, sušené ovoce a jiné domácí zboží. Švédští odborníci učí Peršany, jak mají třídit a balit své nádherné plody, aby jimi mohli pak sami lépe konkurovat na ovocných trzích světa.

Školství a výchova jsou v Persii stále na nízké úrovni. Dříve měli školskou výchovu v ruce Mullahové (kteří učili koranu a dávali žákům povrchní vzdělání (becné povahy,) a britští a američtí misionáři. Britská „Christian Missionary Society“ má v Ispahanu velkou, dobře vyzbrojenou kolej, kde se dostává několika stům hochů a dívek dobré všeobecné vzdělání v anglickém jazyku. Americkým protějškem je americká kolej v Teheranu. Tam se také nalézá studijní ústav pro učitele, zřízený po vzoru „Teachers College“ v New Yorku. Ředitelem je Peršan Issa Khan Sadiq, který má k tomuto úkolu zvláštní schopnosti a je v Teheranu velmi oblíben.

Od roku 1928 bylo posláno do zahraničí asi 1.000 perských studentů, aby studovali práva, medicinu a techniku. Potřebné prostředky jim opatřila Anglo-Persian Oil Company. Pomýšlí se na postavení university v Teheranu, aby i doma mohlo jíti více lidí na vysokoškolské studium.

Dívčí školy jsou v Persii stále ještě velkou vzácností. Missionářské školy však pořádají kursy pro dívky a v Teheranu a Ispahanu jsou francouzské klášterní školy. V obou městech otevřela také vláda nedávno dvě dívčí školy.

Se strany úřadů je chována ke všem

(Dokončení na str. 3.)

Zajímavé podrobnosti o světové válce.

O světové válce bylo sice doposud napsáno mnoho knih, ale přesto mnohé otázky spiaté s touto válkou, neobyčejnou svými rozměry a počtem obětí, zůstávají ještě neosvětleny.

„Kdo dal ve světové válce prvý výstřel? Kdo byl prvou obětí? K lik min leželo v Severním moři? Jakými slovy skončila válka a kdo odtroubil signál míru?“

Na tyto otázky a ještě na mnoho jiných otázek, týkajících se světové války, odpovídá Otto Riebicke v knize „Co přinesla světová válka‘.

Světová válka začala 28. července 1914 o 11. hodině dopolední, kdy Rakousko-Uhersko vypovědělo válku Srbsku. Kdo dal prvý výstřel a kdo padl jako prvá obět světové války?

Prvý výstřel z ručnice ozval se týž den 28. července mezi 6. a 7. hodinou večerní. Velitel rakousko-uherské pěší hlídky desátník Petranai obsadil cikánský ostrůvek v Sávě proti Bělehradu. Když se k ostrovu přiblížila srbská strážní loď, Petranai vystřelil a zabil srbského kormidelníka. To byl prvý výstřel ve světové válce.

Prvý německý výstřel proti Rusům byl dán 1. srpna záhy po vypovědění rusko-německé války poblíž Proskenu a byl namířen na ruskou pohraniční hlídku.

Prvý dělový výstřel byl namířen týž den na skladiště vojenských zásob v Bělhradu. Povel k němu dal kapitán dunajské paroplavby Eberling. Týž den byl pak Eberling zabit srbským granátem, padnuv jako prvá rakouská oběť světové války.

Několik zajímavých číslic: Za světové války bylo vypovězeno 44 válek. Prvé vypovědělo válku Rakousko-Uhersko Srbsku, poslední vypovězení války odevzdalo Haiti Německu. Stalo se to dosti pozdě, a to 12. července r. 1918.

Počet obyvatelstva zeměkoule je udáván číslicí asi 1800 milionů. Za světové války přes 1550 milionů lidí přerušilo mezi sebou styky. V dohodových zemích bylo povoláno pod vojenské prapory 30 milionů vojáků, ve státech rakousko—německé koalice bylo 21.200.000 vojáků.

Riebickova kniha je přeplněna milionovými číslicemi. V takových číslicích mluví se o počtu ručnic a kulometů, vrhačů pum a min, o množství ostnatého drátu, o munici a potravinách.

Světová válka byla opravdovým tancem milionů.

Prvé tanky objevily se na poli světového zápasu“ 16. září 1916. V tento den britská pěší divise vyhrála bitvu na Sommě za pomoci 10 tanků. Všechny tyto tanky byly rozbity a zůstaly na místě boje.

Tanky — nezasvěcenci tohoto zajisté nevědí — byly dvou druhů: „mužské“, opatřené děly, a „ženské“, ozbrojené jen kulomety. Němci se řídili anglickým vzorem, ale jejich prvých 20 tanků se objevilo na frontě teprve začátkem roku 1918. Německo počítalo, že do r. 1919 bude míti 1000 tanků; ale tehdy jim jich nebylo již zapotřebí. A nyn ?

Číslice světové války, vztahující se na aviatiku, se v nynější době zdají příliš nízkými. Ve skutečnosti Němci měli 98 Zeppelinů a 252 aeroplanů— na počátku války. V průběhu války postavili 4.730 aeroplánů, ke konci války měli 5.000 letadel.

Ještě několik zajímavých číslic. V německé armádě bylo za války 7 5 milionu ocelových přilb. Úhrnná délka fronty německých zákopů měřila 5.500 kilometrů, fronta potřebovala 600 000 tun ostnatého drátů, množství, jež by stačilo ohraditi německé hranice drátěným plotem do hloubky 65 metrů!

Nakonec něco o vyzvědačích. V Německu bylo za války odsouzeno za zradu a vyzvědačství asi 500 osob. Z nich 175 pracovalo ve prospěch Francie, 59 pro Anglii a 55 pro Rusko.

7. listopadu r. 1918 o 9. hodině 25 minutách večer na nikým neobsazeném pásmu, oddělujícím německou armádu od francouzského vojska La Capelle, vice-vachmistr Artur Zebrowski odtroubil signál, který znamenal, že světová válka byla skončena. Za nějakou chvíli mu odpověděl francouzský trubač Franç is Selier.

Jména těchto dvou poddůstojníků by měla přejíti ho dějin. Osud jim svěřil, aby symbolisovali skončení války, která přes čtyři léta otřásala celým světem.

Je známo jak Němci ohlásili konec války? Poslední zpráva německého hlavního stanu, datovaná 1. listopadem 1918 oznamuje o ostatečnosti, projevené dvěma pluky při odražení amerického útoku na východ od Maasy. A hned poté bez odstavce následovala krátká věta ohromného dějinného významu: „V důsledku podepsání smlouvy o příměří byly dnes ráno vojenské akce přerušeny na všech frontách“. To bylo všechno.

Válka skončená touto větou stála: všechny účastníky 1 bilion 37 miliard 942 milionů marek, středoevropskou koalici 349 miliard. Velkou dohodu 689 miliard. K tomu nejsou počítány miliony lidských životů a hospodářské otřesy, které by se nevešly ani do bilionových rámců.

—o—

Besídka.

VI. Brouček.

Lov na divokého vepře.

„Strejc, namouduši že jsem je tam viděl!“

„Ale dí, kde-by se — “

— „No, já vám povídám. Teď leží tam v lesíku za průhonem, černé, štětinaté, zuby jak roubíky až strach naněj pohledět.“

„No, to se na to muším podívat.“

Starý Řandula sáhl pod lavici, kde ošumělá čepice mívala své místo a otřepav z ní prach nasadil ji na prošedivělou hlavu.

„I kam tě, blázne stará, čerchmanti nesou?“ bručela od kamen tetka Řandulka.

„No, víš mámo, dybych ho akurát trefil, mohlo by z toho něco kápnout. Maso by se nám dobře hodilo, štětiny s takového prasete dobře se prodají a kůži bych vydělal na šóry. Však víš že nemám do čeho koně zapřáhnout,“ vypočítával strýček hospodářsky.

„Ty nebudeš mít do smrti rozum. Kdo ví co tam viděli.“ —

„Tetka, mám se vám na to zadušovat,‘ stavěl se Pepek uraženým. „Povídám, že jsem ho přeci dobře viděl; šel jsem v patách za ním, no, a přeci nejsem slepý. Běželo přes pole a v lese se schovalo.“

„Kdoví, kde ho je už teď konec,“ namítala tetka ještě. —

„A panečku, to my nato myslili. Kolem lesíku postavili jsme stráže, aby nám tajně neupláchlo“.

Stréček Řandula zatím sňal se zdi dvojku a shledav ji v plném pořádku, nakroutil své zrzavé kníry, prokvětlé šedí staroby, výhrůžně se rozhlédl kolem a pravil odhodlaně:

„Tak pudem.“ —

Ani mu nevadilo že v dvojce má jen ptačí broky. „Aspoň ho snadněje trefím,“ prohlásil zkušeně.

Ve vsi bylo pravé pobouření. Ze všech stran zbíhali se lidé na neobyčejnou podívanou. Kluci skotáci byli už napřed, ozbrojeni klacky a vším možným i nemožným. Jarda Kadanů, jako pohlavár toho divokého národa, nesl si luk se šípy z rákosu opatřenými hroty z kulek vojenských nábojů. Vzadu šla méněhrdinná děvčata a maminky s malými dětmi. Ba, i stará Zandá ka belhala se o své berličce za posledními...

U lesa uvítali stréčka Řandulu bouřlivým jásotem. Tady byl pravý vojenský tábor. Vesnická omladina i starší už ženáči byli tady na válečné stezce. A chudák prase, klidně si leželo po namahavém běhu v stinném lesním podrostu. — — —

„Dřív než se do toho dáme mušíme se dohodnout co a jak bude,“ zahajoval náš stréček vlečn u poradu.

„O všechno se rozdělit stejným dílem,“ navrhoval kdosi.

„Ne!‘ protestoval opět Řandula. „To muší bejt jinak. Ten, kdo zasadí štětináči první ránu dostane jeho kůži a ostatní rozdělí se už na stejně.“

„Aha, vy byste chtěl novou úpřež, protože starou vám sežrali psi na koních,“ dopaloval stréčka známý rýpal.

„Stafra, smrkáči, nedožírej!“ zrudnul náš myslivec, uražen do hloubi duše.

„Ale jen se nehádejte o vrabce na střeše,“ napomínal už rozvaděné mladý Blahoš. „C by tak dvakrát; kůže patří tomu, kdo prase ubije, za štětiny koupí se vodka, pivo, a maso — já myslím, upéct k zakusce vedle u

Dnešní Iran.

(Dokončení ze strany 1.)

cizincům nedůvěra, i když jsou jinak v zemi přijímáni velmi zdvořile. Vládne totiž silně rozšířená domněnka, že se asi půl tuctu zemí chystá zbavit Persii nezávislosti. Proto jsou každoročně vydávány obrovské obnosy na armádu a válečný materiál. Armáda je miláčkem šachovým, který začal svoji kariéru jako prostý voják. Nikdo neví přesně, kolik se ročně na vojsko vydá; je to však rozhodně více, než se uvádí ve státním rozpočtu. Na střelivo bylo na př. v roce 1931 povoleno 2 miliony liber šterlinků. Jeho Veličenstvo se rozhodlo obstarat Persii i leteckou flotilu a vlastní loďstvo. Aby mohli Peršané právě v oborom dělat velké pokroky, byla poslána loni první studijní výprava Peršanů na vzdělání do Italie.

Dnes tedy opět znamená Persie něco mezi národy světa. I když se nedá předpokládat, že bude možno držet po smrti šacha Pahlaviho dynamické tempo, jím udané, přece jen je možno počítat, že jím budované dílo — modernisace Persie — se již nezhroutí.

(„Výběr.“)

Dopisy.

Konec školního roku v lucké matiční škole.

Nic není dojemnějšího než loučení. Odbor a škola v Lucku měl na konci tohoto školního roku až dvě loučení, která měla průběh opravdu velice pohnutý. Jednak Odbor loučil se s dosavadním řídicím učitelem lucké školy panem Josefem Kredbou, který z důvodů rodinných opouští českou Volyň po pětiletém působení navždy. Jako my, lučtí, víme dobře co pro nás znamenal jmenovaný, tak i kupičevští těžce nesli ztrátu svého milovaného a skrajanštělého učitele. Z naší české Volyně odchází výborná síla pedagogická, milý a vzácný člověk, jeden z těch, kteří značně se zasloužili o naši kulturu školní i mimoškolní. Nejen my, dospělí budeme dlouho si pamatovati působnost jmenovaného mezi námi, ale mládež školní, která měla možnost poznati pana učitele Kredbu, jistě až do hrobu ponese s sebou ve svých vzpomínkách jméno svého milovaného učitele, loučení s nímž pokropila slzičkami.

Dále jsme se loučili s žactvem sedmé třídy, které navštěvovalo naši školu. Hleďme jak tyto děti milovaly svou školu, když místo radosti, propukly v dlouhotrvající pláč. Ano měly svoji školu rády proto, že to byla škola naše, která má náš učitelský sbor, jenž po celou dobu vyučování věnoval našemu mládému pokolení opravdu svědomitou péči a lásku. Přejeme všem těm, kteří našli v české škole to české pochopení, v nové životní dráze mnoho zdaru a splnění všech přání.

Hlaste se mezi nás všichni, kteří mezi nami nejste a býti máte.

Odbor.

Z Ozeran-Českých.

Výbor Sboru Dobr. Hasičů v Ozeranech Českých, děkuje touto cestou Hasičským Sborům z Malované, Mstěšina Nivy Hubinské, Polonky, Lavrova i všem přátelům hasičstva za jejich účast při posvěcení hasičského praporů, jakož i za dary věnované jimi i druhými hosty při vbíjení památných hřebů a volá ke všem: „Na schledanou u Vás!“

Výbor rovněž děkuje všem ženám i dárcům, kteři se přičinili o to, aby prapor byl koupen, ženám, které jej vyšily, kmotrům i kmotrám za jejich službu i stuhy, mládeži Ozeranské za krásnou výšitcu stuhu.

Následkem příjezdu p. Starosty o 1 hod. dříve, o čemž jsme nebyli poinformováni, změnil se náš program hlavně co se uvítání Sborů i delegací obcí týče, což nebylo naši vinou, prosíme za prominutí.

A Šotola, Star. Sboru.
Grýgar, vel. Sboru.

Z Michalovky.

Rádi vzpomínáme na minulé svátky Svatodušní od 30.V. do 1.VI., kdy naše sbory evangelické pořádaly Sjezd svého mladého dorostu pod heslem „Živ buď, národe, posvěcený v Bohu, neumírej“. V sobotu večer vítali jsme ve vkusně vyzdobeném zelení kostele naše hosty z Rovna, Lucka, Boratína, Stavek, Kupičova, Ozeran, Sergejovky, Mirotína, Hulče, Moldavy, Kostopole a jiných míst. Dva delegáti přijeli až od Lodže: jeden ze Zelova a druhý na kole z Kucova.

Celé jednání Sjezdové úsilo v touze: „Živ buď, národe, neumírej“! S Komenským věříme, že národ, držící se náboženství Kristova, založeného na Biblí, nezahyne. Víra, zbavená pověry, očistí nás od svárů, nenávisti, závisti a jiných hříchů. Následujíce Krista, nepropůjčíme se nikdy k provozování nesnášelivosti náboženské.

---

souseda na „žabokřiku“. Co na to říkáte?“

„Platí!“ projevero souhlasně.

„Tak tedy na něj!“

„Hrr, na něj!“

„Počkat!“ zdržoval strýček opět. „Já si ho vemu na mušku, ale mušíte mi ho nadehnat, vy, hoši na koních zůstanete v záloze — kdyby nám chtělo upláchnout. — Tak kdo půjde se mnou?“

V zástupu neozval se však nikdo. Představa ostrých pazourů a bílých klů vyvolávala mrazivý pocit i u těch nejodvážnějších.

„I vy báby, že se nestydíte, že vám není nanic,“ odplivl si Řandula oponění vrživě.

„Já du,“ zvolal známý rváč o muzikách.

„Ty, Vojto, myslíš že je to jako o dožínkách,“ napomínal kdosi hrdinu, jenž o zmíněné zábavě nařezal několika pacholkům.

„Pusťte mne, já vám ukážu kdo je bába!“

Výprava hnula se k lesu, aby zaujala vyznačena místa. A vepř, chuděra, v houštině klidně odpočíval, nevěda co jej čeká...

Nalezše jej, naši hrdinové utvořili v uctivé vzdálenosti kruh, kryjíce se za silnější stromy, — aby nebyli hned na první ráně. Pošléze i smělý Vojta „pad duchem“. Schovávaje se za zády strýčka vyčkal vhodné příležitosti a vyšplhal se na vysokou osyku — i sekyru dole zapomněl.

Jen starý Řandula, klidně jako by se nechumelilo blížil se k divokému kanci, hledě do jeho očí skoro přátelsky. Konečně byl už od vepře jen asi na deset kroků a za všeobecného napětí pozvedl dvojku, namířil a — cvak! Kohoutek sklapl, ale rána nevyšla. Strýček nedbal, a natáhl druhou spoušť. Opět pouhý „cvak“, ale rána zase nevyšla. Vepř, tuše nebezpečí, zlověstně se nazvedl. Podívaná na něj nebyla právě zábavná. Malé jeho oči svítili dravčím leskem a kolem úst, z nichž vyčnívaly mocné kly, hromadily se ch máče bílé pěny. Řandula však klidně od toupil, zaměňuje zkažené kapsle za nové. „E, strécku, děte se někam... s tou vaší bouchačkou, dyť vás to zvíře roztrhá!“ — va roval kdosi.

— „Já ho mušim dostat,“ prohlásil tento odvážně, chystaje se k novému manévru.

V tom přijel ze sousedního folvarku jistý pán, chtěje tu dokázat své střelecké umění. Byla to rána pro našeho strécka, jenž počítal s tlustou kůží vepřovou „na šóry“ jistě. Dohodnuv se se svým sokem utvořil nový válečný plán. Strécek vylezl na blízkou osyku, odkud ho chtěl „vemout zezvrchu“, a mladý pán dostal za úkol střelit jej ze strany. Po třetí měli oba najednou vystřelit.

Strécek tedy počítal: „jedna“.

Mladý myslivec, jenž dosud nestřílel nic kromě zajíců a jednou, co je pravda, sousedovic pominutého psa, teď, když tváří v tvář ocitl se skutečnému dravci, dostal strach. Představa nejhroznějších nehod, a neštěstí zatanula mu v pobouřené mysli. A doma mladá žínka, která jej nechtěla ani pustit... — „Dvě“ — počítal strécek s osyky a krev v mladém pánu stuhla. Zdálo se mu, že vepř roste do nesmírných rozměrů. Černé štětiny, jak kartáče naježené, oči planoucí, zuby co mocné sekáče, pod nimiž ukončit má svůj mladý život. Div mu puška z rukou nevypadla. Nevydržel do třech a v nejvyšším rozechvění stiskl spoušť... Rána zahoukla a obrovské černé tělo mihlo se vzduchem, jen křoví zapraskalo,

„Cos to, krucinál fagot, vyvedl!“ řval strýček na druhého myslivce. Tento stál přen zády o strom, bledý,

To dokázal také náš Sjezd. Po tři dny shromažďovaly jsme k poslouchání kázání a přednášky bratří kazatelů J. Opočenského, A. Balabána, M. Balouna J. Tomše. Témata přednášek byla: Životopis Jana Amose Komenského, Odkaz Komenského mládeži, Význam Komenského pro dnešní dobu.

V neděli odpoledne a večer uspořádány byly akademie s proslovy, sborovými zpěvy, básněmi, rozmluvami a živým obrazem: Komenský loučí se s vlastí. V pondělí odpoledne mládež i dospělí zúčastnili se výletu v blízkém lese, kde v družné zábavě ztrávili několik příjemných hodin. Byli tu představitelé všech náboženství a národností Volyně, v příkladné svornosti zastoupeni.

Ještě jednou sešli jsme se toho dne večer u táborového ohně. Zapáleny byly malé ohně mládeží různých obcí, které pak splynuly v jeden mohutný plamen jako symbol společné práce pro obecné blaho a všestranný rozkvět mládeže. Neradi jsme se loučili, ale jinak již nebylo možno. Po celou dobu sjezdovou účinkovaly pěvecké sbory: Boratínský a místní Michalovský.

J. M. T.

Důležité pro Rovno a okolí!

V neděli 5. července t. r. ve 3 hod. odpoledne v evangelickém kostele konána bude Husova slavnost Vzpomínati budeme 521. výročí mučednické smrti největšího Čecha Mistra Jana Husa. Účinkovati bude pěvecký kroužek z Michalovky.

K hojné účasti zvou

Pořadatelé.

polekaný.

„Kde je prase. Já tu kuži musím dostat!" — volal Řandula, slézaje s osyky.

Toto zatím ohromnými skoky hnalo rovnou ke vsi. Nic nedbalo velkého zástupu žen, dětí, které zvědavě táhly na místo zápasu.

Co se tu dělo! Pověstné soptění Vesuvu, politické bouře ve Španělsku, ba ani nedávná povodňová katastrofa v Americe nebyla jistě tak hrozná jak toto „černé nebezpečí", řítící se na bezbranný zástup menšihrdinných obyvatelů obce. Děti ječely, ženy křičely a kluci — ti řvali přímo šíleně. V zuřivém zmatku jeden padal přes druhého, rval se o krok ku předu—i stará Zandálka zapomněla se opírat o svoji berličku.

A prase rovnou za nimi.

Teprve u vesnice odbočilo stranou a namířilo k nedalekému panskému lesu. Záloha na koních a běžci pěší pádily za ním přes pole, cesta necesta, zanechávajíce za sebou zdeptané obilí. Konečně všichni uznali, že jejich stíhání je marné a proto se pomalu vraceli ke vsi.

Tak neslavně skončil jejich lov na divokého vepře. Nebyla vodka, ani pivo, maso uteklo i s kůži do lesa a strýček Řandula, když chtěl mít „šóry", musil si je koupit.

Kronika.

Svátek moře.

Tento týden jest v celém Polsku zasvěcen moři. Jako každoročně pořádány jsou levné výpravy k moři (z Volyně cesta tam i zpět kolem 25 Z) a v celém kraji pořádány jsou slavnosti, které vyvrcholí v neděli dne 28 t. m. Ve Varšavě bude sloužena v ten den slavnostní mše na náměstí Maršálka Piłsudského, při níž bude zpívat slavný polský tenor Jan Kiepura. Slavnosti s alegorickými koráby budou uspořádány ve všech městech a obcích státu.

Změny v dyplomatickém zastoupení.

P. President jmenoval velvyslancem Republiky Polské v Moskvě dr. Václava Grzybowského, dosavadního tajemníka v předsednictví ministerské rady.

Dosavadní velvyslanec v Moskvě Lukaszewicz byl přeložen na stan vi sko velvyslance v Paříži.

Čsl. letci překonali světový rekord.

21. června v poledne přistali ve Vilně českoslovenští letci kapitán Fuksa a inž. Havránek na malém letadle Praga Baby E 114. Urazili bez přistání trať Cheb — Vilno, která měří 1000 km, a tím překonali dosavadní světový rekord, který na letadle do 280 kg. bez posádky a pohonných látek měli Italové výkonem 886 km. Na letiště ve Vilně dostavili se komisař polského Aeroklubu Janowicz a tajemník Aeroklubu Narutowicz, kteří podle chronometru zjistili přesnou dobu trvání letu z Chebu do Vilna, jakož i hodinu přistání. Oba Čechoslováci byli hosty Aeroklubu. 23 VI startovali k zpátečnímu letu do Prahy, při čemž se zastavili ve Varšavě.

Konec sankcí.

Vlady mocností se postupně rozhodují zrušiti sankce. Vláda anglická se usnesla vystoupiti na příštím zasedání Společnosti národů s iniciativou, aby členové Ligy kolektivně zrušili sankce. Anglie nehodlá však zatím uznati anekse Habeše Italií.

Vláda francouzská, nečekaje na zasedání Společnosti národů, zrušila sankce a vydala již příslušné nařízení celním úřadům.

Také Spojené státy se smiřují s Italií.

Vzhledem k tomu, že již mezi Italií a Habeší není válečný stav a v souhlase s instrukcemi od kongresu odvolal president Roosevelt dřívější prohlášení, jímž bylo uvaleno embargo na úvěry a válečný materiál pro tyto dva státy.

Zástupci státního departamentu při této příležitosti připomněli, že zrušení embarga neznamená uznání anekse Habeše, což je otázkou diplomatickou, s níž souvisí mnoho podrobností, o nichž musí býti rozhodnuto v budoucnosti.

Syrie a Libanon — dva nově arabské samostatné státy.

V Paříži sešla se konference za předsednictví státního podtajemníka Vienota a generálů Gamelina a Georgese. Přítomen byl také gen. tajem. franc. zahran. minister. Alexis Leger a dva vysocí hodnostáři téhož úřadu. Bylo jednáno o ústavním zřízeni v Sírii a Libanonu, které mají býti prohlášeny nezávislými republikami, spojenými s Francií spojeneckou smlouvou. Obě republiky mají dostati název „Levantské státy". Příslušné smlouvy projednala francouzská vláda se zástupci syrských nacionalistů a zástupci Libanonu. V nejbližších dnech bude toto rozhodnutí předloženo ministerské radě. Syrie a Libanon budou tedy zbaveny francouzského mandátu podobně jako Irak byl zbaven v r. 1932 mandátu britského.

Konference v Montreux.

Dardanelská konference zahájila v Montreux jednání o tureckém požadavku, který se vztahuje na mořské úžiny dardanelské. Jde o požadavek Turecka, jež vzhledem ke své bezpečnosti pokládá za nutné, aby znovu vyzbrojilo a opevnilo úžiny.

Kruté živelné pohromy ve Francii, v Rakousku i v Turecku.

Při prudké bouři v Paříži srazil blesk v pařížském předměstí Mont Rouge strom, který dopadl na hudební kiosk a rozbil jej. V kiosku byly právě četné matky s dětmi které se tam před bouří schovaly. Asi 30 z nich bylo raněno, 10 žen a 6 dětí bylo dopraveno do nemocnice. — Z jiných předměstí Paříže je hlášeno 28 raněných, z nich 20 dětí.

Celé území kolem Oževanského jezera bylo postiženo prudkým krupobitím, jež způsobilo obrovské škody. Kroupy dosahovaly až 5 cm průměru a padaly tak hustě, že se za krátko vytvořila na zemi bílá pokrývka jako v zimě. Celá sklizeň ovoce byla zničena a potlučeny zemědělské kultury. Soudí se, že celková sklizeň byla kolem jezera zničena nejméně do 90 proc.

Celé Turecko bylo postiženo prudkými bouřemi. V krajích Varnakeuy a Sahar napadlo 15 cm sněhu. V anatolské vesnici Varšak zabil blesk 16letého jinocha a mnoho kusů dobytka. Na některých místech padaly kroupy velikosti vejce. Úroda byla v mnohých krajích úplně zničena.

Ostrá opatření britské vlády v Palestině.

Mandátní vláda ohlásila nová přísná opatření. Podle nového nařízení bude se trestati neoprávněné nošení zbraní, pum a výbušnin žalářem nejméně pě-

tiletým. Ve vážnějších případech může býti také vyměřen žalář doživotní. Házení pum bude trestáno smrtí nebo doživotním žalářem. Z Bejrutu a jiných měst v Libanonu se oznamují stávky ze sympatie s palestinskými Araby.

Denní tisk přináší zprávy o dalších násilnostech proti palestinským Židům.

Byl poškozen pumou most, spojující Jerusalém se silnicí do Jericha. U Kfarsaby byl nalezen žid mrtev, u Migdalu byl nalezen žid zraněn. Na četných místech bylo přerušeno telefonní vedení a vojenské hlídky ostřelovány. U Nabeusu zajalo vojsko celou skupinu arabských povstalců, při čemž jeden Arab byl zabit. Je hlášena ještě celá řada pumových útoků, které nezpůsobily valnějších škod.

Japonsko-čínské napětí se ještě zvyšuje.

V Tientsinu došlo k incidentu, jenž by mohl zvýšiti napětí japonsko-čínské. Čínský celní křižník vystřelil prý na jednu japonskou loď poblíže Čiku v provincii Hopei. Dva příslušníci japonské posádky prý byli zraněni. Japonská konsulární policie případ vyšetřuje

V Šanghaji obléhalo asi 1000 čínských studentů nádraží a žádalo hlučně o bezplatnou dopravu do Nankinu, aby tam Čankajšekovi podali žádost, vyslovující se pro důrazný odpor proti Japonsku. Kolem nádraží byly zřízeny překážky z ostnatého drátu, avšak pozdě. Studenti a s nimi několik set dívek, vnikli na nádraží, policie jim však zabránila nastoupiti do vlaku. Obecenstvo se postavilo na stranu studujících a všichni se jali zpívati vlastenecké písně a provolávali protijaponska hesla. Posléze byli studenti policií rozptýleni.

Poděkování.

Všem těm, kteří v tak hojném počtu doprovodily dne 10. června t. r. na poslední cestě zemřelého našeho milovaného syna a bratra

Jaroslava Mráčka,

rovněž za četné projevy soustrasti, jimiž snažili se náš bol zmírniti, vzdáváme touto cestou srdečné díky.

Za rodinu
R. Mráček.

Hospodářský zpravodaj.

Sněmování pěstitelů chmele.

Ve Varšavě konalo se shromáždění pěstitelů chmele, na kterém byly schváleny tyto návrhy na řešení nejnaléhavějších požadavků polského chmelařství, vypracované Wołyńskiem Towarzystwem chmielarskim:

1. Po zvážení všeobecné nespokojenosti s nynějším stavem organisování polského chmelařství uznává shromáždění potřebu nějaké akce v tomto směru a pokládá za nezbytně nutné zříditi odborové organisace všech pěstitelů chmele.

Zřízení odborů budiž uskutečněno nejprve v těchto jednotlivých chmelařských oblastech: v kraji novotomyšlském, lubelském, volyňském a malopolském, při čemž působnost odborů budiž opřena o vhodný odborný organisační řád.

Uskutečnění výše uvedeného na celém území republiky Polské, jakož i zavedení osvědčení původu chmele budiž uskutečněno ihned po zkušenostech ve výše uvedených okresech.

Osvědčení původu chmele bude vydávati příslušná zemědělská rada na návrh jednotlivých zřízených odborů pěstitelů chmele a pouze členům svých organisací.

Pěstitelé chmele budou povinni připojovati k prodanému chmeli osvědčení původu chmele, které bude doprovázeti chmel při jeho uvádění do oběhu.

Osvědčení původu chmele bude rušeno: a) při použití chmele v pivovarech a bude sloužit za podklad k vydání potvrzení, že chmel je pro pivovarské účele způsobilý, vydávané rovněž zem. radou; b) při vývozu chmele za hranice. Osvědčení původu chmele

---

12.

by se vaší cti dotklo. Přiznávám se, že jsem mohl voliti jiná slova. Věřte mi, že jsem, spatřiv vás. teprve pořádně si věc představil a pocítil skutečný strach a podle toho soudím, že také vy jste se polekala. Zavinil jsem to a protože moje slova jsou příliš špatným těšitelem, přál byl si vroucně, abych vám směl prokázati nějakou pozornost, která by byla náhradou za přestálé polekání a která by ve vaší mysli setřela špatný dojem, který jsem jistě na vás udělal.“

Vidouc jeho rozpaky, vyjasňovala mezi jeho řečí svou tvář a diblík veselosti přelétl její rysy.

„Smím-li tedy za něco prositi, prosím, aby pan baron o tom už nemluvil,“ povídala žertovně a její rudé rty tak rozkošně se usmály, že nemohl odolati.

„Jak poroučíte,“ pravil se zdvořilou úklonou. „Doufám však, že mi hned neutečete. V parku je rozkošně, vůně květin je skutečně opojná a do zámku se mi nechce jíti. Dovolíte snad, abych směl nějaký okamžil ztráviti ve vaší společnosti? Kde jste byla, slečno, dříve než jste se vrátila domů?“

„V Paříži, pane barone,“ odpovídala lehce, nikterak nejevíc rozpaky, že s ní rozmlouvá.

„Opravdu? Dlouho jste byla v Paříži?“

9.

blízko místa, kam kůň dopadl?“

„Asi na dva kroky; uskočila jsem, když jsem spatřila nade zdí koně.“

„Měl jsem tedy štěstí, že jsem se nestal bezděčných vrahem,“ pravil zvážněv. „Promiňte, že jsem vás polekal. Jistě jste se poděsila.“

„Lekla jsem se,“ přiznávala se a proti své vůli počala se usmívati. „Nepolekalo mě tolik nebezpečenství, jako náhlé zjevení se koně ve výšce. V první chvíli jsem si myslila, že to nějaký obludný pták letí mi na hlavu.“ A jako by teprve nyní směšnost představy si uvědomila, zasmála se vesele a oči se jí rozsvítily. Její smích byl nakažlivý a Artur se mimoděk také pousmál, ačkoliv doopravdy cítil leknutí.

„Jste statečná, zasloužíte obdivu pro svou chladnokrevnost a ještě jednou prosím vás za prominutí, že jsem vás polekal. Bylo to opravdu lehkomyslné a budu míti pro budoucnost dobrou výstrahu. Stůj, což nemáš ještě dost?“

Kůň nepokojně pohazoval hlavou a hrabal kopytem. Když Artur pohrozil mu bičíkem, sice na okamžik vztyčil hlavu a zůstal pokojně stát, ale Artur si všiml, jak se jeho lesklá srst třpytí potem.

„Nepracují někde nablízku lidé, nějací

zrušené pozbývá platnosti.

Zevedením osvědčení původu bude umožněno:

a) provésti přesnou statistiku chmelařskou dotyčného obvodu, množství sklizně, jakosti atd.;

b) usnadnění v akcích pro zlepšení jakosti chmele (přísné potírání škůdců, chorob chmele a pod.).

2. Se zřetelem na okolnost, že založení a pěstování chmele vyžaduje značnou odbornou znalost pěstitele i velkých investičních nákladů, dále, že rozvoj chmelařství nepovznese se rozšířením plochy chmelné, nýbrž hlavně zlepšením jakosti pěstovaného chmele, shromáždění vyslovuje názor, aby zakládání nových chmelnic mohlo se díti pouze za souhlasu příslušné zemědělské rady a toliko, když dotyčný rolník-žadatel vlastní hospodářské a technické zařízení ve svém hospodářství pro řádné pěstování chmele a zároveň po dobrozdání příslušného zřízeného odboru.

Podmínkou pro založení nové chmelnice budiž:

a) býti vlastníkem strojní sušárny, přiměřeně vzdušné a velikosti odpovídající jeho ploše chmelnic;

b) ověřený plánek chmelnice a sušárny na chmel;

c) použíti k výsazu sazenic z matečných chmelnic.

3. V okrese chmelařském vybrané nejlepší chmelnice podle vzhledu a selektované chmelnice buďtež pod zvláštním dohledem zdravotním i pěstitelským a pouze z nich buďtež používány sazenice pro zakládání nových chmelnic.

Zem. Rady spolu s organisacemi pěstitelů chmele budou stvrzovat a kontrolovat u itečnost (vhodnost) těchto chmelnic, při čemž jim přísluší starati se o stálé zvětšování počtu takových-to chmelnic.

4. Shromáždění dále doporučuje, aby chmele v krajích byly množeny toliko cestou vegetativní, což odpovídá přirozenému způsobu pěstování chmele. Hranice pro vývoz sazenic ze států chmelařských jsou uzavřené, takže více není možno počítati s dovozem sazenic nových odrůd chmele.

5. Shromáždění potvrzuje potřebu utvoření centrální výzkumné stanice chmelařské na ochranu zdravotního stavu chmele, jakož i pro soustavný boj proti škůdcům a chorobám chmele.

6. Pro udržení ušlechtilosti hlávek a zdravotnosti chmele budiž zavedeno nucené vyměňování chorobami postižených chmelnic. Toto nařízení bylo by rámcové a provádělo by se postupně po návrzích podaných příslušnými okresními odbory zem. radám.

7. Vysoké ceny všech prostředků na ochranu chmele znemožňují boj proti chorobám a škůdcům chmele a jest proto dožadováno snížení cen všech prostředků chemických, tabákových atd.

8. Proti vzrůstajícím těžkostem při odbytu chmele za hranicemi, usnáší se shromáždění obrátiti se na ministerstvo zemědělství se žádostí, aby při sjednávání obchodních smluv se státy dovážejícím chmel, zajistili pro polský chmel, pokud možno, nejvyšší kontingenty.

9. Při uvážení všech možností zvýšení odbytu chmele na domácích trzích je nutno pracovati k zvýšení spotřeby piva, jako nápoje nelihového, nýbrž občerstvujícího a výživného. Shromáždění usnáší se obrátiti se na ministerstvo zemědělství a zároveň ministerstvo financí se žádostí o snížení cen piva, jakož i daně z piva, aby konsum jeho stoupl.

10. Shromáždění dále poukazuje na špatnou a pro produkci škodlivou organisaci obchodu s chmelem a doporučuje podporovati vlastní odbytové organisace a tvořiti tak soběstačnost pěstitelů i v odbytu chmele.

11. Shromáždění přimlouvá se za každoroční nucené registrování — v prvých dnech srpnových každého roku — neprodaných zásob chmele. Registrování prováděly by ústavy oprávněné k vydávání vysvědčení o původu chmele.

St. Lukomski, inspektor chmiel.

Různé zprávy.

Habešsky snadno a rychle.

V pařížském kinu byl předváděn zvukový film o Habeši. Při premiéře došlo k velkému skandálu, který vedl k úplnému zákazu filmu. To vše pro maličkost — vinou nahodného diváka. Ten se dal pojednou do tak hlučného řehotu, že vzbudil obecné pohoršení. Celé hlediště bylo na nohou. Trapnému výjevu učinil konec strážník, který výtržníka zatkl a odvedl na policejní komisařství. Tam se divili, jak se může někdo při závažných událostech, jako byly boje v Habeši, tak bezbožně chovat. Zatčený upozornil mravokárce, že se neřehonil obrázkům z bojiště, nýbrž jich habešskému

10.

mužští, kteří by koně provedli?" tázal se děvčete.

„Ó, ano, tamhle za stromy jsou tři nádeníci, porážejí uschlý strom. Mám je zavolati?"

„Děkuji, dovedu k nim koně sám. Neodejdete od ud hned, že?" dodal, otáčeje se k ní.

Maličko váhala, nemá-li mu říci, že opravdu jde jinam, ale v jeho hlase jako by bylo skryto přání, aby řekla, že neodejde.

„Chtěla jsem se podívat na květinovou skupinu, není-li v ní trávy," povídala rozpačitě, ukazujíc na nedaleký záhon ohnivě červených pelargonií.

„Vrátím se hned," řekl zdvořile a už pružným krokem odváděl koně k místu, odkud zazníval tlumený hlahol mužských hlasů. Provázela ho pohledem, potom však, jako by si na něco vzpomněla, šla ke květinám a počala prohlížeti záhon, shýbajíc se občas, aby vytrhla plevel. Velice opatrně nakukovala, blíží-li se mladý baron a čím déle nepřicházel, tím mocněji měla pokušení, aby zmizela na některé postranní cestě.

V tom se však baron Artur vracel, zapaluje cestou cigaretu. Zdál se býti v dobré náladě a když se přiblížil, nazvedl klobouk.

„Nevěděl jsem, že jste dceruška zdejšího zahradníka," pravil svým jasným, příjemným hlasem. „Dosud jsem vás nikdy zde nespatřil."

11.

„Jsem doma teprve týden, a málo kdy jsem vyšla ven. Viděla jsem pana barona několikráte v parku i přes zeď venku na polích."

„Jsem nyní dvojnásob povděčen šťastné náhodě, že jsem vám neublížil. Bylo by vás doma čekalo špatné přivítání, kdybyste byla stála o dva kroky dále. Rád bych vám nějakým způsobem leknutí nahradil, a velice bych vám byl povděčen, kdybyste mi projevila nějaké přání, co by vás těšilo. Vyhovím milerád všemu."

„Pan baron se v mé osobě mýlí, nepřijímám darů, kterých jsem si nezasloužila," odpověděla náhle se vztyčujíc. Úsměv zmizel s její tváře a její velké hnědé oči jako by zchladly a zpřísněly. Ustoupila o krok a Arturovi se zdálo, že v té chvíli připadá mu vyšší a jaksi vznešenější, než se mu původně zdálo. Jsa kavalírem v ušlechtilém slova smyslu, lekl se, že snad nevhodně volenými slovy urazil děvče, které teprve v této chvíli naň učinilo dojem půvabné a dobře vychované slečny.

„Pardon, slečno, vy jste mi snad dobře nerozuměla," pravil rychle pln nesnází. „Neminil jsem vás uraziti a nenabízím nic, co

slovnímu doprovodu a nabízel 10 000 franků odměny tomu, kdo porozumí jedinému habešskému slovu. Byl povolán znalec habešské řeči a film znovu předveden. Tentokráte spustili na celé kolo zatčený i znalec a nebyli k uklidnění. Habeština filmu prý byla vzata odněkud z nadhvězdných světů, jediného slůvka nebylo v ní pravého. Vysvětlení konečně podal zástupce půjčovny filmů. Habeš táhla obecenstvo, chtěl proto z něméno filmu udělat zvukový a inserátem hledal člověka, který by ovládal amharský jazyk. Nikdo se nepřihlásil, a tu vynalézavý filmař dal společně přehrát gramofonové desky s čínským proslovem a černošským jazykem. Tento jazykový galymatyáš měl pak nahraditi „lahodnou" habeštinu. Nebýti jednoho diváka, byla by se věc znamenitě poveďa.

Jaké jsou zásoby zlata na světě.

Podle ženevské statistiky stoupla v roce 1935 světová výroba zlata o 770.000 kg. V sovětském Rusku, jež není v té statistice zahrnuto, odhaduje se výtěžek zlata na 150.000 kg. Celková hodnota světové výroby za rok 1935 i s Ruskem je podle toho asi 610 milionů zlatých dolarů! Zásoby zlata na světě mimo Rusko stouply v minulém roce o 230 milionů zlatých dolarů na 12.530 milionů zlatých dolarů. V procentech se zvýšila výroba zlata v roce 1935 o 6 proc. proti r. 1934 a o 35 proc. u porovnání s rokem 1929.

CENY OBILÍ.

Záznam 24.VI. soukromého obchodu—zač kupuje.

Žito	zl.	1.85	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„	3.30	„
Ječmen	„	1.95	„
Oves	„	1.95	„
Hrečka	„	.—	„
Proso	„	.—	„
Řepák	„	6.50	„
Hrách	„	.—	„
Fasole	„	.—	„
Mák	„	9.00	
Jetel	„	130—160.00	za 100 kg.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/64 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.